

Trondheim

2019 - 2023

Arbeiderpartiets valgprogram
for kommunevalget 2019.

Innledning

De store oppgavene løser vi best sammen. I fellesskap sørger vi for at alle får den hjelpen de trenger, uavhengig av hvor mye den enkelte av oss tjener. Disse verdiene ligger til grunn for Arbeiderpartiets politikk.

Barn og unge er vår viktigste ressurs. Trondheim skal ha landets beste skoler, og gi elevene ferdigheter til å mestre livet. Skoler der vi lykkes med å løfte både de elevene som er flinkest og de elevene som møter de største utfordringene. Skoler der alle blir sett og alle føler mestring.

Alle skal ha en trygg alderdom. Trondheim skal være landets beste by å bli gammel i. De eldre fortjener en aktiv alderdom og en god eldreomsorg etter å ha bidratt til fellesskapet gjennom et langt liv. Det er fellesskapets ansvar å sikre alle eldre en god alderdom. I Trondheim skal de eldre være sjef i eget liv. Arbeiderpartiet vil ha flere ansatte med riktig kompetanse i eldreomsorgen, vektlegge mer aktivitet i hverdagen og gi bedre måltider på sykehjemmene.

Vi har som mål at Trondheim skal være en attraktiv kulturby og Nordens beste kulturby for barn og unge. Kulturopplevelser er viktig for vår identitet og deltakelse. Trondheim Arbeiderparti vil legge til rette for kulturopplevelser til glede for alle, og gi alle mulighet til opplevelse og deltakelse i byens kultur og idrettsliv. Vi vil ha flere kulturarenaer tilrettelagt for kunst og kulturformer sentralt og i bydelene.

Trondheim skal være en inkluderende og mangfoldig by - en by hvor vi ser hverandre og tar vare på hverandre. 100.000 barn i landet vårt vokser i dag opp i fattigdom, mange av dem i byen vår. Vi skal bygge trygge fellesskap og sørge for at alle får en god oppvekst. Trondheim Arbeiderparti vil aktivt motvirke utenforskap, og bidra til at familier som lever i vedvarende lavinntekt får bedret sine levekår.

Konsekvensene av miljø- og klimautfordringene er faretruende og rammer grunnleggende urettferdig. De som rammes hardest er de som har bidratt minst til problemet: Verdens fattige og våre barn og barnebarn. Derfor må vi gjøre vårt i dugnaden. Trondheim skal være en by med renere luft, bedre helse og arbeidsplasser for fremtiden.

Bærekraftig næringsutvikling er avgjørende for all velferd. Vi har som ambisjon at Trondheim skal være byen hvor det er lettest å utvikle en eksisterende bedrift eller starte en helt ny.

En trygg økonomisk styring er en forutsetning for å skape bedre velferdstjenester. Arbeiderpartiet vil føre en økonomisk politikk som styrker fellesskapsløsningene – ikke svekker dem.

Næringsliv og trygge arbeidsplasser

Arbeid til alle er Arbeiderpartiets viktigste politiske sak. Gjennom god fordelingspolitikk, en sterk offentlig velferdssektor og det organiserte arbeidslivet har man skapt trygge rammer for næringslivet og den enkelte arbeidstaker.

Høy kompetanse og selvstendige arbeidstakere er av de viktigste grunnene til at norsk arbeidsliv er god på omstilling, og raskt tar ny teknologi i bruk. Dette er Norges viktigste konkurransefortrinn, og vil være med på å styrke eksisterende arbeidsplasser og skape nye. Arbeiderpartiet skal føre en offensiv næringspolitikk som trygger eksisterende arbeidsplasser og som legger til rette for nye. Matsikkerhet, helse og miljø er viktig. Arbeiderpartiet skal legge til rette for et aktivt jord- og skogbruksmiljø i kommunen og mest mulig verne om dyrket mark.

JANETH

Skangass

PIOI
DJUF

♦ Universitets- og forskningsbyen Trondheim

Trondheim og regionen har landets beste miljø når det gjelder forskning og utvikling. NTNU og SINTEF er ledende innenfor en rekke områder, spesielt innenfor marin og maritim sektor. At forskning og utviklingsmiljø har gode rammevilkår, tilgang på laboratorier og testanlegg samt nok areal er viktig for å skape innovasjon og utvikling for næringsliv og offentlig sektor. En felles campus på Gløshaugen, og nytt Ocean Space Centre på Tyholt, vil ha stor betydning for Trondheim som studie- og forskningsby. Arbeiderpartiet vil jobbe for å få på plass nødvendige statlige penger for å realisere campus.

♦ Teknologibyen Trondheim

Kommunen skal være en aktiv støttespiller for at Trondheim når ambisjonen om 20 000 ansatte og 1000 bedrifter i teknologisektoren innen 2025.

For å underbygge og forsterke Trondheims ledende posisjon innen teknologi og innovasjon skal kommunen bidra til å framsnakke satsingen på dette feltet med en sterk og felles stemme overfor resten av verden. Trondheim Arbeiderparti mener det best gjøres gjennom å skape en felles kommunikasjonsplattform der alt det gode arbeidet som allerede gjøres på dette området koordineres og spisses med et internasjonalt perspektiv.

Trondheim Arbeiderparti ønsker særlig å fokusere på området autonomi, der Trondheim allerede har opparbeidet seg et verdensledende miljø gjennom en målbevisst satsing fra både Sintef og NTNU. Kommunen skal legge til rette for utprøving av førerløse fartøy og kjøretøy og synliggjøre satsingen på denne typen teknologi.

♦ Gründerskap

NTNU og SINTEF-miljøene gjør at Trondheim har svært gode forutsetninger for at framtidens arbeidsplasser skapes her i byen. Arbeiderpartiet mener Trondheim kommune skal legge til rette for at flere kan skape sin egen arbeidsplass. Derfor har vi fått på plass en egen gründerstrategi for kommunen. Arbeiderpartiet ønsker at relevante bedrifter i en tidlig fase skal få muligheten til å teste ut produktene sine i kommunen. Trondheim kommune vil gjennom samarbeid med fylket og staten satse på ungt entreprenørskap og gründerskap.

Arbeiderpartiet ønsker fortsatt å støtte de lokale aktørene som bidrar til å fremme innovasjon og verdiskaping i Trondheim gjennom å tilby gode møteplasser for gründere, forskere, det etablerte næringsliv og potensielle investorer. Med dette vil kommunen legge til rette for at flere nyetablerte bedrifter skal lykkes og at flere studenter velger å bli igjen i Trondheim etter endte studier.

♦ Næringsareal for å skape arbeidsplasser

Forutsigbarhet for å skape arbeidsplasser handler i stor grad om nok næringsareal. Trondheim skal være en næringsvennlig kommune med nok areal til eksisterende og nye bedrifter. Store næringsareal vil transformeres de kommende årene. Flere bedrifter vil flytte på seg. Noen vil ha behov for større areal, og vi har som ambisjon at flere etablerer arbeidsplasser i byen. Plasskrevende næringer har en spesiell utfordring når det gjelder stort nok areal. Trondheim Arbeiderparti vil derfor legge til rette for mer og riktig næringsareal som er klare til å bygges på i den kommende bystyreperioden. Det vil kreve gode transportløsninger og områder å etablere seg på. Trondheim Arbeiderparti sikre industriarealet på Marienborg til jernbanevirksomhet.

Trondheim Arbeiderparti vil videreutvikle samarbeidet i Trondheimsregionen, slik at vi i felleskap kan vokse og bli større. Vi har ett felles bo- og arbeidsmarked, og gjennom tett samarbeid kan vi få til flere nyetableringer i regionen enn vi vil få til hver for oss.

Planlegging av hvilke aktører som plasseres i samme næringsklynge kan være et godt bidrag til utvikling av ny teknologi og en mer sirkulær økonomi. Næringsklynger fører til tett samarbeid og utvikling, samtidig som energi fra varme som slipper ut av et bygg kunne tenkes benyttet til oppvarming av et nabobygg. Regulering av nye tomter til næringslivet må derfor legge til rette for et sambruk av tomtene som åpner for slike muligheter. Trondheim Arbeiderparti har for-

ventninger om at fylket som vegeier fullfører bygging av Fylkesveg 704 slik at nødvendig næringsareal på Tulluan blir tilgjengelig for regionen.

◆ Reiseliv

Reiselivet er en av de næringene som sysselsetter flest mennesker, og står for en viktig del av verdiskapningen i Trondheim. Trondheim har en rekke spennende turistattraksjoner, og sammen med reiselivsnæringen skal kommunen være aktive i profileringen av byen. Viking- og middelalderbyen skal profileres bedre ved å utvikle utstillinger og opplevelser i samarbeid med NTNU og muséene. Vi vil bidra til å få på plass nye turistattraksjon som eksempelvis nytt bryggeanlegg på Ladekaia og gondolbane til Våttåkammen.

Oppvekst og utdanning

BARNEHAGE

En god oppvekst varer livet ut. Derfor skal alle barn skal ha trygge og gode oppvekstmiljø. Barnehagen skal være en mestrings- og læringsarena der hvert enkelt barn skal sees med sine unike ferdigheter og behov. Vi vil ha varierte aktiviteter som fremmer lek, læring, skaperglede og utforskertrang. Barnehagens viktigste sosialiseringsarena er leken. Alle barnehager i Trondheim skal ha nok ressurser og kompetanse til å legge til rette for en barndom preget av trivsel, vennskap og lek.

Arbeiderpartiet vil ha et tettere samarbeid mellom barnehagene og grunnskolen i Trondheim, slik at barn som trenger ekstra oppfølging skal få en best mulig oppvekst. Vi vil øke kompetansen til de ansatte i Trondheimsbarnehagene, og ansette flere dyktige medarbeidere for å styrke bemanningen gjennom hele barnehagedagen.

Arbeiderpartiet har som mål om at alle ettåringer skal få barnehageplass den måneden de fyller ett år, forutsatt økt statlig bidrag.

Arbeiderpartiet ønsker å fjerne kontantstøtten, og at midlene som frigis øremerkes barnehagene. Vi vil arbeide aktivt for å få et regelverk som sikrer at fellesskapets midler ikke utbetales til privat profitt.

SKOLE

Fellesskolen skal være en trygg arena, der barn og unge kan prøve og feile, lære og utvikle seg gjennom både teori og praktisk tilnærming. Alle elever har krav på et likeverdig opplæringstilbud og et trygt skolemiljø, uavhengig av bydel og skole. Arbeiderpartiet mener det er viktig å ta hånd om hele samfunnsoppdraget i skolen. Vi vil derfor arbeide for en mer helhetlig skoledag med mer fysisk aktivitet og praktisk opplæring. Vi sier samtidig nei til karakterer i barneskolen, fraværgrenser i ungdomsskolen, og ensidig målstyringsfokus.

◆ En trygg skolehverdag for alle elever

Arbeiderpartiet vil at alle elever skal føle trygghet og mestring gjennom hele skoleløpet. Det er viktig at elever i grunnskolen tilegner seg ferdigheter som vil være nødvendig for å mestre voksenlivet best mulig, og at skolen lykkes med at

alle elever føler seg inkludert i klasserommet. I spesielle tilfeller kan det være aktuelt å flytte elever, som etter vedvarende innsats ikke fungerer i skolesituasjonen. Trondheim Arbeiderparti vil ha nulltoleranse for mobbing. Alle skoler skal delta i et forskningsbasert antimobbeprogram.

♦ En mer praktisk rettet skolehverdag

Barn og unge skal sees som seriøse aktører i utvikling av morgendagens løsninger. Vi vil derfor satse mer på kreativitet og praktiske fag i skolen, slik at elevene får brukt sin skaperevne. Læringsutbytte i skolen handler om mer enn kunnskap i basisfagene. Elevene opplever økt utbytte av skolegangen blant annet gjennom samarbeid med næringslivet, praksisuker, praktisk-estetiske fag, Vitensenteret og kulturskolen.

Kunnskapen om arbeidslivet og tilbudet innen praktiske valgfag skal styrkes. Vi vil derfor innarbeide arbeidslivskunnskap og forberedelse til gode utdannings og yrkesvalg tilpasset hvert års- og klassetrinn i grunnskolen. Samarbeidet mellom lokalmiljø og arbeidsliv må styrkes gjennom konkrete samarbeidsavtaler, særlig knyttet til yrkesfag. Vi ønsker også å styrke kompetansen til rådgivningstjenesten i ungdomsskolene i Trondheim med mål om økt rekruttering til yrkesfag.

Elevene skal utvikle ferdigheter til å mestre et arbeidsliv med yrker som fortsatt ikke finnes. Kritisk tenking og problemløsning, kommunikasjon og samarbeid, kreativitet og praktisk produksjon er blant de viktige ferdighetene. Derfor skal skolene gi elevene praktisk og variert undervisning som fremmer motivasjon og læring. Det innebærer å ansette flere lærere og andre yrkesgrupper i skolene, i tillegg til å styrke muligheten til etter- og videreutdanning.

Elever i Trondheim skal få lære og utforske gjennom bruk av ny teknologi og digitale læremidler, og gjennom samarbeid med lokalt arbeids- og næringsliv og frivillige organisasjoner.

Skolene skal ha tilgang til moderne og fremtidsrettede læremidler. Et mål for perioden er at alle elevene får hver sin PC eller nettbrett som de kan ta med hjem, på lik linje med skolebøker. Trondheim Arbeiderparti vil satse på økt bruk av digitale læremidler for å fremme læring og inkludering. Kommunen skal derfor kjøpe inn lisenser sentralt, for å sikre elevene lik tilgang til lese- og skrive støtteverktøy, og annen nødvendig pedagogisk programvare.

Internett er en forutsetning for at elever skal kunne gjøre lekser og at foreldre skal kunne følge opp sine barn, samt kommunisere med skolen gjennom den digitale meldeboka. Arbeiderpartiet vil derfor sørge for gratis internett til alle barnefamilier som mottar sosialhjelp. Også andre familier som har store økonomiske og sosiale utfordringer, kan få gratis internett etter individuell vurdering.

♦ Fysisk og psykisk helse i skolen

God fysisk og psykisk helse er en forutsetning for et godt liv. For Arbeiderpartiet er det viktig at helsetilbudet til elevene har høy kvalitet og er tilgjengelig for alle. I skolen skal psykisk helse i større grad settes på dagsordenen. Helsetilbudet skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Barn og unge som sliter skal raskt få hjelp. Det er avgjørende at det er enkelt for ungdom å oppsøke hjelp, og derfor må terskelen senkes. Vi vil ansette flere helsesøstre/sosialfaglig personell på skolene, flytte folk fra barne- og familietjenesten ut i skolene, og gjøre helsestasjonene mer tilgjengelige for ungdom. Vi vil også ansette skolepsykologteam i byens ungdoms- og videregående skoler. Helsesøster skal være tilstede hver eneste dag på alle ungdoms- og videregående skoler i Trondheim.

Trondheim Arbeiderparti vil at det skal innføres et eget livsmestringsfag på alle ungdomsskoler.

Lærere har en unik mulighet til kunnskap om den enkelte elevs personlige utfordringer og utvikling. Gjennom etterutdanning vil Arbeiderpartiet nå målet om at alle lærere skal ha nødvendig basiskunnskap om sammenhengen mellom elevenes følelser og deres utvikling både faglig og sosialt. Etterutdanning når det gjelder det psykososiale læringsmiljøet i klassen må prioriteres. Økt kompetanse vil kunne bidra til å avdekke psykiske problemer i en tidlig fase, slik at en raskt kan sette inn nødvendig hjelp.

Overvekt blant barn og unge er et økende problem i Trondheim, som i resten av verden. For å motvirke dette vil Arbeiderpartiet sikre at barn, unge og foreldre skal få kunnskap om sunn ernæring og kosthold. Dette skal sikres gjennom et tett samarbeid mellom ansatte i barnehager, SFO, skole og helsetjenesten. Vi vil også legge til rette for mer fysisk aktivitet i skole og SFO. Skolens utearealer må tilrettelegges for allsidige og ulike aktiviteter.

Trondheim har gjennom det sterke fagmiljøet ved NTNU de beste forutsetninger for å bli en Universitetskommune innen helse. Sammen med NTNU vil vi at Trondheim kommune skal bli en foregangskommune når det gjelder å bedre folkehelsen, styrke forskning og utdanning og bidra til økt nyskaping og bedre samhandling mellom de ulike helseaktørene.

♦ Skolemat

Nok søvn og næringsrik mat er viktig for at elever i grunnskolen skal tilegne seg kunnskap og ha et best mulig læringsutbytte i skolen. Det å legge til rette for at alle elever skal få tilbud om gratis skolefrukt og gratis skolemåltid hindrer utenforskap og utjevner sosiale forskjeller. Derfor vil Trondheim Arbeiderparti at det skal innføres et statlig finansiert varmt skolemåltid hver dag. Frem til dette er på plass skal Trondheimsskolen tilby gratis frokost og skolefrukt til elever på alle ungdomsskoler.

BARNEVERN

Barnevernet skal være sikkerhetsnettet når familier av ulike årsaker har behov for hjelp og støtte. Arbeiderpartiet vil at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, skal få hjelp og omsorg til riktig tid. Derfor skal barnevernet ha kompetente ansatte og nødvendige ressurser som sikrer at alle barn og unge vokser opp under trygge oppvekstvilkår.

Barnevernet skal jobbe med inkludering. Alle mennesker, uansett bakgrunn skal føle seg sett og ivaretatt. Trondheim Arbeiderparti vil rekruttere flere flerkulturelle fosterfamilier. Barnevernet skal aktivt drive informasjonsarbeid, bygge bru og knytte relasjoner til ulike grupper i samfunnet for å opprettholde tillit og trygghet til barnevernet.

VOKSENOPPLÆRING

Trondheim voksenopplæring har en svært viktig oppgave i integrering av innvandrere for raskest og best mulig samfunnsdeltakelse. Vi vil videreutvikle dette arbeidet med mer praktisk språkopplæring i samarbeid med partene i arbeidslivet, NAV og videregående skoler.

Voksenopplæringa har en viktig oppgave med å gi målrettet opplæring til de som har manglende grunnopplæring. Dette aktualiseres med de endringer som nå skjer i arbeidslivet. Det er viktig at vi fanger opp de økte og endra kravene til kompetanse dette kan medføre. Vi vil derfor i nært samarbeid med arbeids- og næringslivet videreutvikle disse tilbudene.

EN TRYGG OG AKTIV ALDERDOM

Eldre skal få muligheten til å delta aktivt i samfunnet og være sjef i eget liv. Slik sikrer vi en sunn alderdom for alle. Den erfaringen og den kompetansen som et langt liv gir bør vi som samfunn dra mer nytte av. Trondheim skal være en aldersvennlig by.

God folkehelse, forebygging og tidlig innsats er nøkkelen til en aktiv og sunn aldring. Derfor mener Trondheim Arbeiderparti at de eldre må sikres egnede, tilrettelagte boliger, mulighet for sosial deltakelse, gode transportløsninger og muligheter for fysisk aktivitet og sosialt fellesskap.

Ensomhet blant eldre er et økende folkehelseproblem. Frivillighetssentralene bør styrkes for å kunne utvikle flere tiltak for ensomme hjemmeboende. Flere sosiale treffsteder med lav terskel for deltakelse må etableres. Her kan hjemmeboende eldre møtes og oppleve sosialt fellesskap. Trondheim Ap skal sørge for at Hornemannsgården også i fremtiden skal være et treffsted og aktivitetssenter for byens eldre befolkning.

Arbeiderpartiet skal sørge for at alle eldre får mulighet til opplæring når det gjelder bruk av sosiale medier og digital kompetanse for øvrig.

ELDREOMSORG

Når vi ikke lenger klarer hverdagens gjøremål selv, er det nødvendig at fellesskapet stiller opp og bidrar med omsorg og pleie.

♦ Eldre som bor hjemme

De fleste ønsker å bo i eget hjem så lenge som mulig. Da må vi sørge for at de får bistand, nødvendige hjelpemidler og velferdsteknologi som gjør dem i stand til å makte hverdagens gjøremål. Innsatsen når det gjelder hjemmetjeneste og avlastning må styrkes og tilstrekkelig bemanning og kompetanse må komme på plass.

♦ Helse- og velferdssenter

Når man kommer i en livsfase som krever mer omsorg enn det som kan gis hjemme, skal plass på helse- og velferdssenter være sikret. Trondheim skal fortsatt ha full sykehjemdekning. Derfor vil Arbeiderpartiet bygge flere sykehjemsplasser og øke grunnbemanningen.

Aktivitet og livsglede er viktig i hverdagen på våre helse- og velferdssenter. Derfor skal samarbeidet med nærliggende barnehager, skoler og frivilligsentraler styrkes.

God mat på sentrene er en grunnleggende rettighet. Det betyr mye å ha et sosialt samlingspunkt rundt frokost- eller middagsbordet, og det som serveres skal smake godt, være næringsrikt og se fristende ut. Erfaringen med servicevertene på helse- og velferdssentrene er svært gode. De ivaretar praktiske oppgaver, er miljøskapende og bruker tid sammen med beboerne. Dette innebærer at sykepleiere og helsefagarbeidere får større mulighet til å bruke sin kompetanse målrettet nær beboerne. Arbeiderpartiets vil ha servicevert på alle avdelinger uka igjennom for sosialt fellesskap, økt matkvalitet og matglede.

De pårørende er en viktig ressurs og må få anledning til å delta, ut ifra hva de selv ønsker å bidra med. De må involveres gjennom god dialog og gis mulighet for å delta i pårørendegrupper. Trygghet for den enkelte beboer er helt avgjørende, både for de eldre, de pårørende og de ansatte. Vi vil derfor vurdere å opprette flere spesialavdelinger basert på hvilke diagnoser og hjelpebehov beboerne har. På den måten kan vi også styrke fagmiljøene blant de ansatte.

Utvikling og bruk av velferdsteknologi er avgjørende for å kunne mestre utfordringene i fremtidens eldreomsorg. Trondheim Arbeiderparti vil videreutvikle satsingen på velferdsteknologi i tett samarbeid med NTNU, SINTEF og andre viktige samarbeidspartnere.

♦ Samkjørte student- og eldreboliger

Trondheim er Norges største studentby, hvor mange studenter har behov for en billig plass å bo. Arbeiderpartiet ønsker derfor å se på muligheten for å samkjøre bygging av student- og eldreboliger, og etablere samarbeid mellom studentbyene og de lokale eldresentrene. Det stilles som krav til studentene at de må tilbringe et visst antall timer med de eldre i uka/måneden. Til gjengjeld får de billigere leie. Dette vil være positivt for alle parter, både sosialt og økonomisk.

♦ Bemanning

De ansatte i eldreomsorgen gjør hver eneste dag en fantastisk innsats for eldre som trenger hjelp. Ikke bare fortjener de honnør for den jobben de gjør. De fortjener i tillegg flere kolleger. Arbeiderpartiet vil være offensive i arbeidet med å beholde og rekruttere flere ansatte med god og riktig kompetanse. Trondheim kommune skal tilby hele og faste stillinger med en konkurransedyktig lønn, og det må gis rom for faglig utvikling.

RUS OG PSYKISKE LIDELSER

Mennesker som strever med psykiske lidelser og/eller rusmiddelavhengighet har ulike utfordringer. Alle må sikres nødvendig bistand og oppfølging ut fra sine individuelle behov.

Disse menneskene er ofte overrepresentert blant vanskeligstilte på boligmarkedet, og det må derfor sørges for nok boliger i ulike kategorier, tilpasset den enkeltes situasjon.

Riktig hjelp og oppfølging er en forutsetning for at man selv kan opparbeide nødvendig styrke til å mestre hverdagens utfordringer. Aktivitetstilbud og tilgang til sosiale arenaer er også av stor betydning. Arbeiderpartiet vil styrke lavterskel- og aktivitetstilbudene for de som har behov for det. I tillegg må støttekontaktordningen styrkes fordi mange av de som sliter med sosial angst har vanskelig for å komme seg ut på egen hånd.

MENNESKER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE

Mennesker med nedsatt funksjonsevne har behov for ulike tjenester som må være individuelt tilpasset. BPA-tjenester må i tillegg til å dekke daglige praktiske hjelpebehov ta hensyn til den enkeltes ønsker og behov for aktivitet og sosialt samvær.

Det er viktig at alle har en meningsfull hverdag. Derfor skal Arbeiderpartiet jobbe for flere lære- og praksisplasser for unge med nedsatt funksjonsevne, og sørge for flere tilrettelagte arbeidsplasser i det ordinære arbeidslivet i samarbeid med NAV. For familier med barn og unge med nedsatt funksjonsevne er gode, trygge avlastningsordninger avgjørende for at familien skal mestre hverdagens utfordringer.

MENNESKER MED UTVIKLINGSHEMMING

Kvaliteten på tilbudet til de mest hjelpetrengende blant oss må bedres. Ventetiden på bolig er i dag for lang. Arbeiderpartiet vil ta initiativ til at nye bofellesskap bygges samtidig som det legges til rette for private løsninger.

Tilhørighet og større deltagelse i samfunnet er viktig for alle. Dette må det legges til rette for gjennom aktivitet og arbeid. Da må det også etableres flere tilrettelagte arbeidsplasser. Arbeiderpartiet jobber for meningsfulle og utviklingsfremmende fritidsaktiviteter på kveld og helg. Det å kunne reise på ferier er også viktig for livskvaliteten. Derfor vil Arbeiderpartiet opprette et ledsagertilskudd - en pott hvor man kan søke tilskudd til å reise som ledsager på ferie.

Arbeiderpartiet har tatt initiativ en ny frivilligsentral for mennesker med utviklingshemming, og vil også fremover styrke innsatsen på dette feltet.

Kultur og idrett

KULTUR

Et levende kulturliv, der alle innbyggere kan delta i kulturaktiviteter og oppleve kunst og kultur, er viktig for å styrke Trondheims attraktivitet. Arbeiderpartiet vil at Trondheim skal oppleves som en spennende og mangfoldig kulturby for alle. Kultur er viktig hele livet og gir oss trivsel og livsglede. Vi har et vedtatt mål om å gjøre Trondheim til Norges beste kulturby for barn og unge. Arbeiderpartiet vil at Trondheim skal bli europeisk kulturhovedstad i 2030.

♦ Kulturskolen

Trondheim kommunale kulturskole er en av landets største og beste, og gir barn og unge mulighet til å utfolde seg kunstnerisk. Trondheim Arbeiderparti mener at kulturskolen skal bygges ut i bydelene. Det gir lokal forankring og gjør det enklere for elevene å komme seg til og fra. I dag er det mulig å søke om friplass når familiens alminnelige inntekt er inntil kr. 300.000. Trondheim Arbeiderparti vil øke denne grensen til 4 G (grunnbeløpet i folketrygden), for deretter å følge den årlige reguleringen som grunnlag for friplass. Bakgrunnen er at Trondheim Arbeiderparti vil at det skal være kulturskoleplasser for alle, og at ingen barn skal stå i kø.

♦ Festival- og konsertbyen Trondheim

Byen vår har i løpet av de siste årene virkelig blitt satt på kartet som festival- og konsertby. Nye arenaer som Granåsen, Festningen og Dahls Arena har markert seg som flotte storstuer for konserter og festivaler. Arbeiderpartiet vil være en aktiv bidragsyter for å legge til rette for både små og store arrangører. I dag er det et paradoks at arrangører av kulturarrangementer utendørs som mottar støtte fra kommunen, samtidig må betale betydelig kommunale utgifter.

Trondheim Arbeiderparti vil at støtte- og avgiftsordningene skal bli mer rettferdige.

♦ Kulturtilbud og fritidsklubber for ungdom

Kommunen driver kulturhus og kulturarenaer for ungdom i bydelene. Her legges det til rette for kulturell utøvelse, formidling og opplevelse - og ungdom får mulighet til å realisere egne ideer. I tillegg er det en rekke fritidsklubber

og kultur- og fritidsaktiviteter for ungdom i bydelene. Det er et mål for Arbeiderpartiet å øke antallet fritidsklubber i bydelene. Alle bydeler skal ha fritidsklubb, og åpningstidene må utvides.

♦ Korps

17. mai hvert år er korpsene til glede for alle trondhjemmere og bidrar til folkefesten i byen. Korpsene i Trondheim er bygget på noen av de fineste verdiene våre; samhold og fellesskap. I korpset er det ingen reservebenk, der er alle like viktige. De små lærer av de større, og de eldste har glede og læring av å hjelpe de små. I tillegg er det en flott kulturarena for barn og ungdom til å dyrke sin musikkinteresse.

Instrumenter er kostbart. Derfor vil vi øke fondet der musikkorpsene kan søke tilskudd til instrumenter. Det skal være enkelt for korpsene å låne lokaler, samt sørge for at lokalene har god akustikk. I tillegg vil vi støtte opp under samarbeidet som korpsene har med kulturskolen.

♦ Trondheim - en kulturby også for det profesjonelle

For å være en levende og attraktiv by med et rikt kulturliv må det også satses videre på det profesjonelle feltet. Vi mener at det bør etableres nye støtteordninger for arrangører etter modell fra Kulturrådet hvor små og nyetablerte aktører fritt kan søke om prosjekt- og driftsstøtte. Trondheim Arbeiderparti vil innføre et pilotprosjekt for utstillingsstøtte.

IDRETT

Arbeiderpartiet vil at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, skal få mulighet til å delta jevnlig i en organisert fritidsaktivitet. Kommunen må derfor samarbeide med lokale lag og organisasjoner for å finne gode ordninger som sikrer at alle barn kan delta i minst én fritidsaktivitet.

♦ Idrettsanlegg

Trondheim skal fortsette utviklingen som ledende, nasjonal idrettsby. Idrettsanlegg som legger til rette for aktivitet på alle idrettens prestasjonsfelt skal være tilgjengelig for alle. Toppidrettsanlegg og nærmiljøanlegg, samt løkkeanlegg for lokal og egenorganisert aktivitet, inngår i framtidsrettet og klok byutvikling. Vi vil derfor sette av mer areal til idretten. Trondheim Arbeiderparti vil samarbeide med byens idrettslag for å utvikle flere anlegg i bydelene og sikre lokal medvirkning der folk bor.

♦ Alle skal kunne delta

Idrettsaktivitet for alle er en viktig målsetting. Ved å sikre adgang til idrettsanlegg gjennom kommunale driftsavtaler gis mange mulighet til idrettsaktiviteter. Variasjon i møteplasser og anleggstyper sørger for mulighet til aktivitet som ikke krever for store kostnader for foreldre og foresatte. Arbeiderpartiet vil sikre fortsatt gratis hall- og baneleie for de kommunale idrettshallene, samtidig som kommunen skal bidra til å redusere idrettslagenes kostnader til bygging og fornying av kunstgressbaner.

Treningsanlegg i bydeler er naturlige møteplasser for alle, og dermed en felles arena for naturlig integrering gjennom felles aktivitet. Ved å legge til rette for alle, både gjennom adkomst og aktivitetstilbud, bidrar aktivitet og møteplasser til naturlig integrering. Trondheim Arbeiderparti vil gjennom integreringstilskudd til idretten sørge for at unge flyktninger kan delta i aktiviteter. For å inkludere alle best mulig burde en ordning, der ungdom i 18-20 årsalderen med innvanderbakgrunn ansettes som bindeledd/koordinatorer mellom familie og fritidsaktiviteter, utprøves. Oppvokst i Norge har de kunnskap om fritidsaktiviteter, organisasjoner og idrettslag, og om hvordan dette fungerer i Trondheim.

♦ Utlån av utstyr

Kostnadene til idrettsutstyr kan bli en så stor utfordring for foreldre at barn ikke får muligheten til å delta i idrettsaktiviteter sammen med vennene sine. Barn ønsker ofte å prøve ut ulike idretter, og det kan bli svært kostbart hvis foreldrene må kjøpe nytt utstyr for hver aktivitet. Mange idrettslag er flinke til å sørge for utlån av utstyr, men her trengs det et krafttak hvor både kommunen og idrettslagene stiller opp. Arbeiderpartiet vil å opprette en eller flere nye utstyrssentraler i kommunen, og ønsker ordninger som BUA velkommen til byen.

♦ Egenorganisert aktivitet

Utfoldelse av aktivitet kan finne mange former. Tilrettelegging av møteplasser, som for eksempel løkkearealer og ballbinger, er viktige i oppvekstmiljøet. Samarbeid på tvers mellom frivillige organisasjoner, og støtte til slikt samarbeid, er viktig. Arbeiderpartiet vil at det i alle bydelene skal være lagt til rette for egenorganisert aktivitet.

♦ Jakt, fiske og friluftsliv

Jakt, fiske og friluftsliv er en viktig del av vår kulturarv, men ikke minst en naturlig arena hvor de fleste i en eller annen form utøver fysisk aktivitet. Vi vil sammen med de ideelle jakt, fiske og friluftsansjoner, og gjennom trondheimsregionens friluftsråd arbeide videre med ytterlig tilrettelegging for aktivitet i kommunen og regionens skog og friluftsområder.

Byutvikling

♦ Fornuftig fortetting

En by som vokser med flere tusen innbyggere årlig trenger plass til flere boliger. Det kan medføre konflikter i form av "eplehagefortetting" og press på dyrka mark. Trondheim Arbeiderparti vil utvikle byen slik at det i fremtiden blir minst mulig press på å bygge ned dyrka mark med nye boliger, samtidig som de nye boligene plasseres på en slik måte at de ikke bidrar til en økning i biltrafikken. Det innebærer at det store volumet av nye boliger i Trondheim i fremtiden må komme i sentrumsnære områder og i tilknytning til gode kollektivknutepunkt. Barn og unges perspektiv må ivaretas når det gjelder boligutforming og uteareal.

Arbeiderpartiet vil utarbeide tydelige strategier og prinsipper for hvordan bydelene i Trondheim skal utvikles. Noe av det viktigste er å etablere gode møteplasser som er tilgjengelige uavhengig av folks funksjonsnivå. I tråd med kommunens byutviklingsstrategi må det i tillegg utvikles funksjonelle bydelssenter med et godt servicetilbud. Det skal også være gode muligheter for fysiske og sosiale aktiviteter i bydelene.

Ett eksempel på dette kan være å ha fritidsverksteder hvor folk kan dyrke hobbyen sin i fellesskap med andre, for eksempel pusse opp gamle møbler.

I tillegg vil Arbeiderpartiet ha bydeler med en mangfoldig boligsammensetning og bolig- og bygningskvaliteten skal være høy. Arbeiderpartiet ønsker også en utvikling av bydelene som gir lavest mulig miljøbelastninger, og som bidrar til minst mulig støy, støv- og trafikkutfordringer for beboerne. Dette er spesielt viktig i et folkehelseperspektiv.

♦ En vital og levende midtby

Arbeiderpartiet vil styrke Midtbyen som handelssenter. For å få til det er vi avhengige av at flere bor, jobber og handler der. Vi vil derfor legge til rette for flere boliger og arbeidsplasser i midtbyen og i sentrumsområdene, og samtidig ta vare på de grønne lungene og parkene.

For å ha en levende midtby må det legges til rette for gode mat- og kulturopplevelser. Trondheim Arbeiderparti støtter opprettelsen av en mathall, og ønsker arrangementer som Bondens marked og lignende velkommen til midtbyen.

Trondheim Arbeiderparti mener det skal være lett å komme seg til midtbyen, men vil redusere mengden bilkjøring internt i selve midtbykjernen. Vi vil derfor arbeide for at gjennomkjøringstrafikken i Midtbyen reduseres, og for at kapasiteten på omkjøringsmuligheter økes slik at de blir foretrukket. Parallelt må biltrafikken og parkeringsplassene i Midtbyen i størst mulig grad flyttes under bakken for å styrke Midtbyen som et levende bysentrum.

I arbeidet for en mer miljøvennlig og levende by spiller vare- og godstransporten en sentral rolle. For å legge bedre til rette for vareleveringen, vil vi prioritere løsninger som gjør det enklere og mer effektivt å utføre disse tjenestene. Eksempler på dette kan være å styrke og forlenge tidspunkter for levering, lempe på parkeringsbestemmelsene for varelevering mv. Vi vil særlig prioritere tilgjengeligheten for transport som nytter miljøvennlige kjøretøy.

Å ta vare på Midtbyen og sentrum er et felles ansvar for kommunen og gårdeierne i sentrum. Trondheim Arbeiderparti vil styrke det arbeidet som gjøres gjennom Midtbyen Management for å skape en økonomisk vital og miljøvennlig midtby. Som første by sa Trondheim ja til å prøve ut såkalte BID (Business Improvement District) – ordninger. Ordningen vil gjøre det enklere for næringslivet å ta et større ansvar for vedlikehold av fellesarealene i byen. Arbeiderpartiet vil derfor arbeide aktivt opp mot sentrale myndigheter for å få på plass nødvendige lovendringer som gjør det mulig å prøve ut BID i Trondheim.

Det etableres en midtbypakke hvor kommunen sammen med grunneiere, handelsstanden og øvrig næringsliv går sammen i en dugnad for å revitalisere Midtbyen. I midtbypakken inngår en finansiering fra kommunen som forutsatt matches av grunneiere, handelsstanden og øvrig næringsliv. Det søkes også å etablere lignende pakker rundt bydelssentrene.

Miljø

Å redusere klimagassutslippene er en av de aller største utfordringene verden står overfor. Lykkes vi ikke, vil konsekvensene bli store. Arbeiderpartiet vil jobbe for å få ned CO₂-utslippene ytterligere lokalt. Trondheim kommune har hatt stor suksess med bruk av miljøvennlige trekonstruksjoner i kommunale bygg. Trondheim kommune bør nå innføre krav til bruk av klimavennlige konstruksjonsmaterialer i reguleringsplanene. Målet bør være en betydelig reduksjon i utslippene av klimagasser ved utbygging av boliger og næringsbygg.

Skal vi klare å redusere klimagassutslippene, må kommunen gå foran. Vi vil derfor fortsette arbeidet med å fornye den kommunale kjøretøyparken. Nye kommunale bygg skal bygges på mest mulig klimavennlig måte. Trondheim Arbeiderparti vil innføre klimanøytrale byggeplasser på prosjekter i regi av Trondheim kommune. Trondheim kommune skal bruke innkjøpskraften til å stimulere til teknologisk utvikling og reduserte klima- og miljøutslipp.

Trondheim kommune bør i samarbeid med Statkraft, arbeide for å redusere utslippene fra forbrenningsanlegget på Heimdal. Kombinasjonen av varmepumper og forbrenning bør utvikles videre (i dag brukes kombinasjonen blant annet på Nardo-skolen) slik at de totale CO₂-utslippene reduseres betydelig. Et av de største enkelttiltakene vi kan gjøre for å redusere klimagassutslipp i Trondheim er å sortere ut våtorganisk avfall fra søpla. Vi ønsker derfor å få på plass et mer moderne anlegg for avfallshåndtering. Det kan bidra til økt gjenvinning, mindre energikrevende søppelforbrenning, og muligheten til å benytte matavfall til kompostering.

Trondheim ønsker å gå foran, vi ønsker at både offentlige og private bygg skal ha grønt areal eller solcelle-areal, eller en kombinasjon av disse på takene. Solcellepanel vil gi desentralisert energiproduksjon og mindre belastning på sentrale nett. Det vil gi mindre strømbehov for en by i sterk vekst.

♦ Flere trygge gang- og sykkelveier

Trondheim vil fortsette det gode arbeidet med gang og sykkelveier og bedre kollektivtilbudet. Økt bilkjøring styrker kjøpesentrene mens bedre tilbud med sykkel, buss og tog vil styrke Midtbyen. Selv om byen vokser, så skal ikke biltrafikken øke. Det er essensen i nullvekstmålet. I tillegg til et bedre kollektivtilbud må vi derfor sørge for at flere kan gå og sykle. Det gir en gevinst både for miljøet og for helsa. Derfor vil vi de kommende årene knytte bydelene bedre sammen med nye sykkelveier og flere snarveier for gående. Flere skoleveier må bli tryggere, slik at færre foreldre velger å kjøre sine barn til skolen.

Trondheim kommune skal sørge for at det ved alle kommunale bygg settes av nok plass til sykkelparkering. Det skal ligge klare føringer ved regulering av nye næringseiendommer om at det skal være tilstrekkelig med sykkelparkeringsplasser til de ansatte, og vi vil også stille krav om dette i tilknytning til nye boligområder.

♦ En plastfri by

Verden har de senere årene fått opp øynene for de alvorlige følgene plastforurensningen har. Med svært lang nedbrytingstid fører plast til en forøpling av naturen og havet. Det gir store skader på dyreliv og miljø. Trondheim Arbeiderparti vil gjøre Trondheim plastfri. Plastbestikk og lignende skal fases ut av kommunen og kommunens selskaper. Vi ønsker å bruke den sterke innkjøpsmakten kommunen sitter med til å stille strenge krav til leverandører til å kutte plast som emballasje. Bruken av plastprodukter i utbyggingsprosjekter skal reduseres, og vi ønsker å legge til rette for at idrettslagene i byen kan fase ut bruken av gummigranulater på kunstgressbanene. Vi vil invitere med andre offentlige aktører, næringsliv og husholdninger på å redusere bruken av plast.

♦ Gjenbruk

Befolkningsvekst og økt forbruk i store deler av verden vil kunne føre til knapphet på en rekke ressurser. Det vil derfor bli stadig viktigere å øke levetida på det som produseres og legge til rette for gjenbruk av ressurser. Arbeiderpartiet mener Trondheim kommune skal gå foran når det gjelder å legge til rette for en mer sirkulær økonomi. Som en stor kommune har Trondheim betydelig mulighet til å påvirke gjennom innkjøpsavtaler.

♦ Urban dyrking

Arbeiderpartiet ønsker å legge til rette for økt lokal matproduksjon i Trondheim. Gjennom samarbeid med lokale frivillige organisasjoner kan kommunen bidra til at dyrkbare områder i nærmiljøene tas i bruk til grønnsaksdyrking. Vi vil videreutvikle støtteordningene for urban dyrking, slik at flere kan produsere mer av sin egen mat. Vi vil bidra til å sikre framtida for Voll og Presthus som driftsenheter i jordbruket. Dette vil være med å fremme forståelsen blant de nye generasjoner for viktigheten av jord- og miljøvern.

♦ Rekreasjon, parker og grønne områder

Befolkningsveksten i Trondheim legger press på fellesarealene. Arbeiderpartiet vil sørge for at det bevares tilstrekkelig med grøntområder når byen vokser. Ved større utbygginger kan det være aktuelt å etablere nye rekreasjons- og lekeområder, og ved fortetting i eksisterende boligstrøk må man så langt som mulig sikre de grønne lungene. Byens parker skal oppgraderes og det skal tilrettelegges for mer urban dyrking.

I samarbeid med frivillige lag og organisasjoner skal vi sørge for at stiene i marka holdes ved like og utbedres. Så mye som mulig av friområdene i byen skal være tilgjengelige for bruk året rundt. Flere turveier skal være utformet slik at alle kan benytte seg av dem.

Mange hundeeiere har nytt godt av de egne dressurområdene kommunen har etablert. Vi vil videreutvikle denne ordninga i samarbeid med hundeeiernes frivillige organisasjoner. Samtidig vil vi arbeide for å finne fram til egnede lokaler for utstillinger og konkurranser som både tilfredsstiller hundeeiernes og allergikernes krav.

Trondheim Kommune - en attraktiv arbeidsplass

Trondheim kommune skal være en trygg og attraktiv arbeidsplass, der de ansatte får muligheten til å videreutvikle sin kompetanse. Arbeiderpartiet sier nei til privatisering av fellesskapsoppgaver og vil videreføre det lokale treparts-samarbeidet, og vil videreføre det lokale trepartssamarbeidet mellom fagforeningene, politisk nivå og administrasjonen.

♦ Heltid

Flest mulig heltidsstillinger er et av de viktigste målene som må realiseres dersom Trondheim kommune skal bli en attraktiv arbeidsgiver innen flere områder. Hele stillinger vil kunne skape økt kontinuitet og helhet i tjenestetilbudet og dermed gi økt kvaliteten på tjenestene.

Hele stillinger gir den enkelte arbeidstaker sikkerhet i hverdagen, en forutsigbar pensjon, og muligheter til kompetanseutvikling. I og med at det i hovedsak er i kvinnedominerte yrker det jobbes deltid, er dette også en likestillingsutfordring.

Arbeiderpartiet ønsker å styrke heltidskulturen i tett samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene, ha tid til å prøve ut ulike ordninger, og finne gode lokale løsninger. Trondheim Arbeiderparti har som mål at 75 % av kommunale stillinger skal være heltidsstillinger innen 2023. Ved utlysning skal 100 % hele stillinger være hovedregelen.

♦ Nye løsninger for fremtidens arbeidsliv

Arbeiderpartiet er positiv til å prøve ut ulike arbeidstidsordninger men dette må ikke gå bekostning av arbeidstakernes helse, vern og velferdsmessige behov.

Trondheim kommune skal være i toppen når det gjelder et inkluderende arbeidsliv. Trondheim skal være en foregangs-kommune når det gjelder ansettelse av kompetente innvandrere og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Gjennom god tilrettelegging av arbeidsforhold skal sykefraværet reduseres.

♦ Synliggjøre det politiske ansvaret

Arbeiderpartiet går til valg på å innføre byråd i Trondheim. Det vil gi innbyggerne og de folkevalgte større innflytelse over utviklingen. Gjennom et parlamentarisk system vil de folkevalgte få en bedre oversikt over driften i kommunen, og slik bedre kunne styre det daglige tjenestetilbudet til byens innbyggere. Parlamentarisme vil også gjøre politikernes beslutninger mer synlige, og det vil bli lettere å få frem de ulike politiske skillelinjene. Slik gjør vi også lokal-demokratiet enklere, mer oversiktlig og mer ansvarlig.

♦ Et seriøst arbeidsliv

Trondheim kommune skal spille en aktiv rolle for rekruttering til yrkesfagene og i kampen for et seriøst arbeidsliv. Derfor mener Arbeiderpartiet at kommunen skal aktivt samarbeide med partene i arbeidslivet og kontrollatene. Ved kommunale anbud vil Arbeiderpartiet stille krav om at det skal være lærlinger på alle prosjekter. Det skal videre stilles krav om maks to ledd under entreprenør. Oppfølging av seriøsitetsskrav i kontraktene er viktig, Trondheim Arbeiderparti vil sette av ressurser og opprette digitale systemer for å forenkle og føre en effektiv kontroll.